

RAPPORT

A2VK- Resultaten nadere onderzoeken bossen en houtopstanden

Onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming

Klant: RWS

Referentie: M&I-BH2124-R039-F1.0

Status: S0/P01.01

Datum: 24-11-2022

HASKONINGDHV NEDERLAND B.V.

Laan 1914 no.35
3818 EX Amersfoort
Mobility & Infrastructure
Trade register number: 56515154

+31 88 348 20 00 **T**
+31 33 463 36 52 **F**
info@rhdhv.com **E**
royalhaskoningdhv.com **W**

Titel document: A2VK- Resultaten nadere onderzoeken bossen en houtopstanden

Sub titel: Onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming
Referentie: M&I-BH2124-R039-F1.0
Status: P01.01/S0
Datum: 24-11-2022
Projectnaam: Adviesorganisatie techniek
Projectnummer: BH2124
Auteur(s): ██████████

Opgesteld door: ██████████

Gecontroleerd door: ██████████

Datum: 25 oktober 2022 en 24 november 2022

Goedgekeurd door: ██████████

Datum: 30 november 2022

Classificatie

Projectgerelateerd

Behoudens andersluidende afspraken met de Opdrachtgever, mag niets uit dit document worden veeleenvoudigd of openbaar gemaakt of worden gebruikt voor een ander doel dan waarvoor het document is vervaardigd. HaskoningDHV Nederland B.V. aanvaardt geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor dit document, anders dan jegens de Opdrachtgever.

Let op: dit document bevat mogelijk persoonsgegevens van medewerkers van HaskoningDHV Nederland B.V.. Voordat publicatie plaatsvindt (of anderszins openbaarmaking), dient dit document te worden geanonimiseerd of dient toestemming te worden verkregen om dit document met persoonsgegevens te publiceren. Dit hoeft niet als wet- of regelgeving anonimiseren niet toestaat.

Inhoud

1	Inleiding	1
1.1	Scope project	1
1.2	Leeswijzer	1
2	Das	2
2.1	Methodiek en onderzoekslocatie	2
2.2	Resultaten	2
2.3	Conclusies	10
3	Bever	12
3.1	Methodiek en onderzoekslocatie	12
3.2	Resultaten	12
3.3	Conclusie	13
4	Vogels met jaarrond beschermde nesten	14
4.1	Methodiek en onderzoekslocatie	14
4.2	Resultaten	14
4.3	Conclusie	16
5	Steenmarter	17
5.1	Methodiek en onderzoekslocatie	17
5.2	Resultaten	17
5.3	Conclusie	17
6	Eekhoorn	18
6.1	Methodiek en onderzoekslocatie	18
6.2	Resultaten	18
6.3	Conclusie	19
7	Algehele conclusie	20

Bronnen	21
----------------	-----------

Bijlagen

Bijlage 1: Locaties dassenburchten

Bijlage 2: Locatie beverburchten

Bijlage 3: Locaties jaarrond beschermde nesten

Bijlage 4: Locaties eekhoornnesten

1 Inleiding

1.1 Scope project

Het project A2VK van Rijkswaterstaat heeft tot doel de robuustheid van de A2 op het wegvak tussen de verkeersknooppunten Het Vonderen en Kerensheide te verbeteren. Royal HaskoningDHV ondersteunt Rijkswaterstaat hierbij met een Adviesorganisatie Techniek waarin producten en deskundigheid voor A2VK worden geleverd.

De realisatie van het project A2 het Vonderen Kerensheide heeft mogelijk impact op beschermde soorten binnen het plangebied of hier Tracégebied genoemd; de omvang van deze impact is nog niet bekend. Wanneer er sprake is van impact op beschermde soorten dan dient deze impact zo veel als mogelijk voorkomen. Als het voornemen leidt tot het overtreden van verbodsbepalingen betreffende beschermde soorten moeten mitigerende maatregelen en een vrijstelling of ontheffing worden verkregen om het voornemen uit te kunnen voeren. De Wet natuurbescherming schept de wettelijke kaders op welke wijze omgegaan moet worden met beschermde soorten binnen het Tracébesluit.

Ten behoeve van de soortenbescherming dienen de beschikbaar gestelde verspreidingsgegevens (natuurdata van flora- en fauna, waaronder vogels en vleermuizen inclusief nesten, verblijf- en rustplaatsen) geactualiseerd te worden, zodanig dat een compleet en actueel beeld wordt geleverd van de aanwezige soorten, welke voldoet aan de soortenstandaarden en vereisten voor een ontheffingsaanvraag Soortenbescherming bij het Bevoegd Gezag (RVO).

Om deze reden heeft Royal HaskoningDHV in 2022 in opdracht van Rijkswaterstaat een Quicksan in het kader van de Wnb uitgevoerd (RHDHV, 2022). Uit dit onderzoek is onder andere gebleken dat in en rondom het plangebied het voorkomen van das, bever, vogels waarvan de nestplaats jaarrond beschermd is, steenmarter, eekhoorn en vleermuizen niet op voorhand is uit te sluiten. Het nader onderzoek naar vleermuizen in de bossen is vrij complex waardoor dit onderzoek apart van de andere onderzoeken wordt opgepakt. De vleermuizen worden in een separate rapportage behandeld.

In deze rapportage worden wel de resultaten van de andere nadere onderzoeken in de bossen rond de A2 behandeld. Het doel van het rapport is om antwoord te geven op de vraag of er beschermde soorten in of rond het Tracégebied voorkomen.

1.2 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft de onderzoeksmethode en resultaten voor das. Hoofdstuk 3 beschrijft de onderzoeksmethode en resultaten voor bever. Hoofdstuk 4 beschrijft de onderzoeksmethode en resultaten voor vogels waarvan de nestplaats jaarrond beschermd is. Hoofdstuk 5 beschrijft de onderzoeksmethode en resultaten voor steenmarter. Hoofdstuk 6 beschrijft de onderzoeksmethode en resultaten voor eekhoorn. In hoofdstuk 7 is de conclusie en het advies opgenomen.

2 Das

Uit de Quickscan voor de bossen van 2022 (RHDHV, 2022) blijkt dat nader onderzoek naar het voorkomen van das noodzakelijk is, gericht op de aangetroffen dassenburchten binnen de begrenzing van het Tracébesluit. Dit nader onderzoek heeft als doel het eventueel uitsluiten van het gebruik van de burcht door dassen, maar ook het bepalen welke functie de burcht voor de das vervult.

2.1 Methodiek en onderzoekslocatie

Het onderzoek bestaat uit het conform Kennisdocument das (Bij12, 2017) observeren van de bekende burchten in en rond het Tracégebied voor een periode van 3-4 weken in de periode van mei tot en met september met wildcamera's. Op basis van de beelden kan aan- of afwezigheid van de das worden aangetoond en eventueel bepaald worden welke functie de burcht heeft voor de das.

Uit de Quickscan bossen (RHDHV, 2022) blijkt dat er nader onderzoek noodzakelijk is bij 10 van de 11 gevonden burchten. Tijdens andere nadere onderzoeken zijn later nog drie andere burchten gevonden. Daarvan zijn er twee ook met camera's nader onderzocht. Twee van de in totaal 14 bekende burchten zijn niet met camera's onderzocht. Dit omdat deze twee burchten te laat ontdekt zijn om mee te nemen met het nader onderzoek of omdat ze niet belopen waren of omdat ze niet binnen het tracégebied lagen. In bijlage 1 zijn de locaties van de gevonden burchten weergegeven.

De verschillende camera's zijn na circa 4 weken weer opgehaald (periode 23 mei tot 16 of 18 juni) en de beelden geanalyseerd. Bij locatie 5 was de camera na 10 dagen verschoven waardoor er geen goed beeld meer kon worden gekregen van de hollen. Bij deze burcht is op 13 juli nogmaals een camera gezet om meer info te krijgen. Dit geldt ook voor locatie 8 waar een nieuw gegraven hol op enkele meters afstand van de andere pijpen is geconstateerd. Een camera is op deze nieuwe pijp gericht. Tevens zijn er camera's bij 2 later gevonden burchten geplaatst (in de periode van resp. 3 en 12 augustus tot 10 september). Naast deze onderzochte burchten zijn ook enkele vluchtpijpen en wissels geregistreerd.

Raadpleging van de NDFF op 10 augustus 2022 geeft aan dat Rijkswaterstaat zelf ook in maart 2021 andere bewoningssporen ten westen van de A2 en ten zuiden van de brug over de A2 naar Roosteren en binnen de TB-grens heeft gevonden. Daarom is op 12 augustus 2022 een camera bij de burcht met één pijp (nr. 13) opgehangen.

In oktober 2022 is contact gezocht met de stichting Dassenwerkgroep Limburg om deze stichting om aanvullende gegevens over de das te vragen. De stichting heeft geen digitale gegevens van de das, maar de heer J. Baars van de stichting heeft wel de kennis die het bezit over dassenburchten in de omgeving mondeling gedeeld. Deze zijn bij de resultaten weergegeven.

Navraag bij de provincie Limburg naar aanvullende gegevens van dassenburchten heeft geen andere informatie opgeleverd dat er in de NDFF staan. Wel is de provincie voornemens om dassenonderzoek uit te laten voeren in de winter van 2022-2023. De provincie is bereid om het onderzoeksgebied aan te passen op de benodigde kennislacune over dassen van de RWS voor de A2 verbreding.

2.2 Resultaten

In tabel 2-1 zijn de resultaten van alle burchtlocaties weergegeven. Onder de tabel is een beschrijving van de resultaten opgenomen, waarbij de resultaten van de burchten die dicht bij elkaar gelegen zijn geclusterd worden weergegeven. De 'camera periode' geeft aan in welke periode opnamen zijn gemaakt. In de bijlage zijn kaarten opgenomen met daarop de locaties van de dassenburchten weergegeven (Bijlage 1).

Tabel 2-1: Resultaten camera's bij 12 burchten

NR	Locatie burcht:	Camera periode:	Aantal pijpen:	Waarnemingen van das, datum en aantal:	Overig soorten waargenomen:
1	Oostkant in droge bedding Molenbeek Echt (zuid)	23 mei t/m 29 mei 2022	2	Geen waarnemingen	Wild zwijn: 27 mei
2	Oostkant in droge bedding Molenbeek Echt (midden)	23 mei t/m 16 juni 2022	1	3, 4 en 12 juni	Wild zwijn: 4, 13 juni
3	Oostkant in droge bedding Molenbeek Echt (noord)	23 mei t/m 9 juni 2022	1	26, 27 en 29 mei en 9 juni 2022	Wild zwijn: 6 juni
4	Oostkant, in bos in weglus oprit Roosteren	23 mei t/m 17 juni 2022	1	26 mei	Ree: 25 mei en 1 juni
5	Oostkant, in bos in weglus oprit Roosteren	23 mei t/m 3 juni 2022; 3 juli t/m 3 augustus 2022	3	28 mei, 1 juni, 15, 16 (2 individuen.), 17, 19, 20, 22, 28, 30, 31 (2 individuen) juli	Vos: 28, 30, 31 mei, 2 juni, 13, 15, 16, 18 t/m 23, 26, 28, 31 juli, 2 augustus; Ree: 17, 22, 26, 28 juli, 2 augustus
7	Oostkant in bosje ten zuiden van Rothweg	23 mei t/m 17 juni 2022	1	Geen waarnemingen	Geen waarnemingen
8	Westkant in bosstrook ten noorden van Swentiboltweg	31 mei t/m 17 juni 2022; 13 juli t/m 3 augustus 2022	3 +1	1, 2, 7, 11 en 13 juni, 14, 30 juli en 1 augustus	Vos: 2, 5, 10 juni, 28, 29 juli; Steenmarter: 2, 4, 5, 8, 10, 11, 14 en 16 juni, 1 augustus; Buizerd: 8 juni
9	Westkant in bosstrook tussen A2 en Oude Postbaan	23 mei t/m 16 juni 2022	1	24 t/m 29, 30 (2 individuen), 31 mei, 3 t/m 6, 8, 9, 11, 13 juni	Vos: 23, 25, 27, 31 mei, 4 juni
10	Westkant in bosstrook tussen A2 en Oude Postbaan	23 mei t/m 16 juni 2022; 13 juli t/m 5 augustus 2022	2	24, 25, 28 mei, 4, 6, 8, 10, 12, 13 (2 individuen), 15 juni en 5 augustus	Steenmarter: 26, 27 juli, 1 en 4 augustus; Eekhoorn: 3 augustus; Kat: 25 mei
11*	Oostkant, in bosje ter hoogte van Km 233,7 en Limbrichterbos	n.v.t.	2	Geen onderzoek	Geen onderzoek

12	Oostkant in bos ten noorden van Bergerweg	3 augustus t/m 10 september 2022	1	3 (2 individuen), 5, 7, 9, 11, 12, 14 (2 individuen), 15 t/m 19, 21, 23, 24, 25 (2 individuen), 26, 29 augustus, 2, 5, 6, 8, 10 september	Ree (totaal 3 individuen): 4, 7, 8, 9, 11, 14, 15, 16, 19 t/m 22, 29 augustus, 7 september; Vos: 10, 24, 27 augustus, 10 september; Haas: 17 augustus, 9 september; Steenmarter: 22 augustus
13	Westkant in bos ten zuiden van brug Roosteren	12 augustus t/m 10 september 2022	1	Geen waarnemingen	Vos: 25 augustus, 8 september; Ree: 1 september (2 individuen)
14*	Westkant in bos ten zuiden van brug Roosteren	n.v.t.	2	Geen onderzoek	Geen onderzoek

* niet onderzocht

Burcht 1, 2 en 3: drie hollen bij de bypass Geleenbeek in de bedding van de Molenbeek te Echt

Ten noorden van waar de Geleenbeek de A2 en het Julianakanaal kruist zijn binnen het TB-gebied, in de droge bedding van de Molenbeek Echt drie hollen aan getroffen (nr. 1, nr. 2 en nr. 3). De eerste twee (nr. 1 en nr. 2) werden gevonden op 18 januari 2022 tijdens de Quicksan bossen. De zuidelijke burcht (nr. 1) had twee pijpen. Bij deze burcht werd bij nader inzien een begraven dode vos in de ingang van één van de pijpen gevonden. Bij een tweede bezoek op 19 april 2022 werd een tweede dode vos op 5 meter van de twee pijpen van de burcht (Nr.1) aangetroffen. De burcht zag er toen al nauwelijks belopen uit. Bij ophalen van de camera op 16 juni 2022 lag het kadaver van de dode vos er nog maar was waarschijnlijk door wilde zwijnen aangetast. Deze wilde zwijnen (minimaal drie stuks) zijn in het bosje naast de Molenbeek te Echt bij andere onderzoeken ook geconstateerd en ook bij de drie burchten op camera vastgelegd (zie tabel 2-1).

De middelste burcht (nr. 2) had bij aantreffen één pijp Deze burcht zag er de eerste keer redelijk belopen uit. Bij het plaatsen van de camera op 23 mei 2022 zag de burcht er al minder belopen uit en dat geldt ook voor het moment van ophalen van de camera.

De noordelijke burcht (nr. 3) is op 19 april 2022 ontdekt en zag er toen al minder belopen uit. Dit geldt ook voor het moment dat de camera werd geplaatst en opgehaald.

Uit de resultaten van de camera's komt naar voren dat de twee noordelijke burchten (nr. 2 en nr. 3) een paar keer bezocht zijn door een das, maar dat ze niet permanent gebruikt worden. Waarschijnlijk is het dezelfde das, die elders zijn hoofdburcht heeft. Het beperkte gebruik tijdens de onderzoeksperiode bevestigt dat het niet om een hoofdburcht gaat.

De zuidelijke burcht (nr. 1) is tijdens het onderzoek niet door dassen bezocht, waarschijnlijk betreft het de burcht van het vossenpaar dat dood is aangetroffen bij de burcht.

Burcht 4 en 5: twee burchten ten zuidoosten van de brug bij Oud Roosteren

In de opritlus van Oud Roosteren naar de A2 richting Eindhoven zijn twee mogelijke burchten van dassen waargenomen op 18 januari 2022. Een van de burchten (nr. 4) ligt in de oosthelling van de oude oprit naar de brug net buiten de TB-grens en heeft één pijp. De andere burcht (nr. 5) ligt zuidelijker en dichterbij de A2 binnen de TB-grens en heeft drie pijpen. De burchten waren bij ontdekken vrij vers belopen. Bij het plaatsen van de camera's was dit nog steeds het geval. Bij ophalen van de camera's iets minder belopen.

Uit de resultaten van de camera's komt naar voren dat de burcht in de oosthelling van de oude oprit (nr. 4) tijdens de onderzoeksperiode niet echt gebruikt wordt door de das, slechts éénmaal is een das geregistreerd. De camera heeft twee keer een ree (hinde) geregistreerd. Bij de burcht met drie pijpen (nr. 5) is in eerste instantie tweemaal een das geregistreerd maar door het verschuiven van de camera is deze maar 10 dagen effectief op de pijpen gericht geweest. Tijdens de tweede periode van 13 juni tot 3 augustus 2022 zijn meer beelden van de das verkregen. Dit keer stond de camera gericht op de middelste en meest verse van de drie pijpen. Uit de beelden bleek dat de middelste pijp veelvuldig belopen werd en zijn er twee dassen samen geregistreerd. Het was duidelijk een vrouwtje met jong (Figuur 2-1). Het vrouwtje had nog opgezwollen tepels van het zogen. Mogelijk is er nog een derde individu gefilmd: een das met weinig wit aan zijn linkeroot. En mogelijk zijn twee jongen gefilmd op 31 juli 2022. Duidelijk is dat het hier om een kraamburcht gaat waarin een vrouwtje met 1 of 2 jongen verblijven. Mogelijk komt het mannetje af en toe bij de burcht kijken. Misschien is het dezelfde das die bij de burcht aan de oostkant van de oude oprit is gezien.

Er is navraag gedaan bij stichting Dassenwerkgroep Limburg over deze burchten. De stichting gaat ervan uit dat burcht nr. 5 het geen hoofdburcht is maar een tijdelijke kraamburcht, die hoort bij een hoofdburcht die in een bosje ligt langs de Korbusweg ten zuidoosten van de WML rioolzuiveringslocatie. Dit betekent dat de das de oprit Roosteren oversteekt om bij de hoofdburcht te komen.

Figuur 2-1: Moederdas met jong bij middelste pijp burcht 5.

De camera heeft ook veelvuldig een vos geregistreerd. Deze liep voornamelijk voorbij of snuffelde aan de pijp. De vos heeft net iets verderop ook binnen de TB-grens zijn burcht liggen. Deze wordt gekenmerkt door een hoog ovaal hol met veel prooiresten eromheen. Ook zijn ten minste twee individuen (een bok en een hinde) van reeën geregistreerd. De beelden maken duidelijk dat dit kleine gebied binnen de opritlus leefgebied is van meerdere zoogdieren, zoals das, vos en ree. De mededeling van een bewoner van de Kamerhof 1, dat er vaker reeën worden aangereden bij de op- en afritten van de A2 bij Roosteren, versterken deze conclusie.

Burcht 6, 13 en 14: burchten ten zuidwesten van de brug bij Oud Roosteren

Aan de voet van het talud van de wal ten zuidwesten van de brug naar Roosteren over het Julianakanaal is tijdens het nestenonderzoek een burcht (nr. 6) met twee pijpen en een derde oude vervallen pijp gevonden. De burcht ligt op de rand van het TB-gebied, naast een vlakke plek waar sporen van menselijke activiteit zijn gevonden (bordjes met wc, houten hutje, kapotte wc-pot, schaduwkleed in bomen). Niet duidelijk is of dit resten zijn van een eenmalig feest of van een zwerver die hier soms verblijft. Tijdens de eerdere bezoeken aan dit gebied zijn echter nooit recente of nieuwe sporen waargenomen.

Bij de beelden die de camera heeft gemaakt is slechts één opname van een das, die een putje graaft waar het een geurmerk afgeeft of zijn behoefte doet. De das gaat de pijpen niet in of uit. Als de burcht van de das is dan is het gebruik van deze burcht slechts incidenteel als vluchtpijp of mogelijk als afbakening van het territorium. Op de beelden is ook een vos te zien maar ook die gaat de pijpen niet in of uit en loopt er alleen overheen. Op de beelden staat ook meerdere malen een ree. Het betreft ten minste drie verschillende individuen, twee reebokken met stangen en één hinde.

Raadpleging van de NDFF op 10 augustus 2022 geeft aan dat Rijkswaterstaat zelf ook in maart 2021 andere bewoningssporen vlak bij de A2 en binnen de TB-grens heeft gevonden. Daarom is op 12 augustus 2022 een camera bij de burcht met één pijp (nr. 13) opgehangen. Bij de niet heel recent belopen pijp lag nestmateriaal. Bij deze burcht is geen das geregistreerd, wel tweemaal een vos en éénmaal twee reeën. De voorlopige conclusie uit de aanwezigheid van het nestmateriaal is dat dit eveneens een vluchtpijp is van een das. Bij het ophalen is op de rand van het TB-gebied nog een nieuwe burcht ontdekt (Nr. 14) met twee vrij vers belopen pijpen. Mogelijk is deze burcht de hoofdburcht, maar dit is in verband met afronden van de onderzoeken niet meer onderzocht.

Stichting Dassenwerkgroep Limburg neemt aan dat deze burchten ten westen van de A2 toebehoren aan dezelfde dassenfamilie als de dassen van de kraamburcht aan de oostkant. De das zou de A2 hier wel oversteken. De drie gevonden burchten (nrs. 6, 13 en 14) zouden allen een bijburcht zijn van de hoofdburcht in het bosje aan de Korbusweg bij de rioolzuivering van de WML. Dit betekent dat binnen het territorium van deze familie 2 gevaarlijke wegen liggen die worden overgestoken.

Burcht 7: burcht bij waterbuffer ten zuiden van Rothweg bij kunstwerk 14

In het struweelbosje en talud van de zuidelijke waterbuffer bij de onderdoorgang van de Rothweg is binnen de TB-grens een burcht met één pijp en een zeer hoge zandbult aangetroffen (nr. 7). Van en naar de burcht waren duidelijke wissels door de bramen waar te nemen. De burcht zag er vrij vers belopen bij plaatsing van de camera op 23 mei 2022.

De camera heeft gedurende de onderzoeksperiode geen zoogdieren waargenomen. De opstelling van de camera was aan de hoge kant maar zou toch dieren die in of uit de burcht kwamen geregistreerd moeten hebben. Op basis van dit onderzoek kan voorlopig geconcludeerd worden dat het niet om een hoofd- of bijburcht gaat maar om een vluchtpijp, waarvan geen gebruik is gemaakt tijdens de onderzoeksperiode.

Stichting Dassenwerkgroep Limburg geeft aan dat de stichting geen goed beeld heeft van de dassen in deze omgeving.

Burcht 8: burcht bij waterbuffer ten westen van kunstwerk 15

In het talud van de waterbuffer van de A2 ten westen van Kunstwerk15: het viaduct Maasbaan is op 23 februari 2022 binnen de TB-grens een burcht met drie pijpen onder de bramen waargenomen (nr. 8). De pijpen waren niet heel vers belopen, maar de wissels van en naar de burcht waren dat wel.

De camera die op de wissel naar de drie pijpen toe stond gericht heeft vijf nachten een das geregistreerd. Niet duidelijk is of de pijpen ook werkelijk gebruikt worden. Bij ophalen van de camera is een nieuwe pijp aangetroffen onder de wissel (Figuur 2-2). Deze pijp was bij plaatsen van de camera nog niet aanwezig. Op deze pijp is vanaf 13 juli 2022 ook een camera gezet. Deze camera heeft duidelijk geregistreerd dat de burcht belopen werd door een das. Deze heeft ook graafwerkzaamheden aan de pijp uitgevoerd. Mogelijk zijn er twee verschillende individuen gefilmd. Een mogelijk tweede das leek magerder en ook waren mogelijk tepels te zien. De pijp die het dichtst bij de nieuwe pijp lag was ook duidelijk vergraven bij ophalen van de camera. Het kan zijn dat dit een bijburcht is van de dassen van burchten pal naast A2 en Oude postbaan (nr. 9 en nr. 10), maar het kan ook zijn dat dit toch een andere das of dassenstel is. De afstand tot de andere burchten is met 400 meter vrij groot en ook de burcht zelf is vrij groot.

Stichting Dassenwerkgroep Limburg geeft aan dat het waarschijnlijk geen hoofdburcht is maar weet niet waar de hoofdburcht wel ligt. In deze omgeving heeft de stichting de dassen niet goed in beeld.

De eerste periode heeft de camera ook beelden gemaakt van vos en steenmarter en zelfs een buizerd kwam in dit dichte bosje op de grond voor de camera. Het veelvuldig voorbijkomen van de vos en steenmarter is mogelijk een aanwijzing dat ze in de buurt een verblijfplaats hebben of misschien zelfs de burcht gebruiken als deze minder wordt gebruikt door de das. Duidelijk is dat de burcht redelijk belopen is door de das en dat dit bosje leefgebied is van verschillende soorten zoogdieren.

Figuur 2-2: Das bij 4^e pijp van burcht 8.

Burcht 9 en 10: twee burchten pal naast A2 en Oude postbaan

In het bosgebied dat aan de westkant wordt ingeklemd door de Oude Postbaan en aan de oostkant door de A2, zijn binnen de TB-grens in het steile talud van de A2 twee burchten op 23 februari 2022 aangetroffen. De zuidelijke burcht bestaat uit twee pijpen (nr. 10) en de noordelijke burcht uit één pijp (nr. 9). Ze liggen circa 50 meter van elkaar vandaan en waren zeer vers belopen en hadden zeer duidelijke wissels die zowel

naar het noorden als naar het zuiden lopen. Ook zijn er meerdere graafputjes/sporen in de buurt van de burchten aangetroffen.

De camera's bij beide burchten registreerden frequent gebruik van de burchten door dassen. Bij de noordelijke burcht (nr. 9) ging bijna dagelijks één en soms ook twee dassen in en uit de burcht (Figuur 2-4). Ook worden meerdere malen bladeren als nestmateriaal in de noordelijke burcht (nr. 9) naar binnen genomen. De zuidelijke burcht (nr. 10) wordt tevens nog eens beter uitgegraven. Aan de staarten te herkennen zijn het dezelfde dassen die beide burchten frequent gebruiken. Omdat getwijfeld werd over de ouderdom van de dieren is navraag gedaan bij de Zoogdiervereniging. Het bleek om een volwassen dier met jong te gaan (Figuur 2-3). Waarschijnlijk 2 mannetjes. Dit zou betekenen dat er nog een derde dier, het vrouwtje, zou moeten zijn. Mogelijk is het vrouwtje op de beelden toch niet te onderscheiden van de andere twee. In 2016 en 2021 zijn langs de Oude Postbaan aan de westkant van de A2 twee dode dassen geregistreerd en bij de Bergerweg in 2016 ook één dode das. De locatie waar de dassen zitten is dus niet geheel zonder gevaar. De aanwezigheid van een jong duidt erop dat burcht 9 een kraamburcht is (geweest) en dat het veelvuldig gebruik van de nabije burcht 10 ook als kraamburcht kan worden gezien.

Stichting Dassenwerkgroep Limburg is op de hoogte van de dassenburchten pal naast de A2 maar heeft verder in dit gebied geen goed zicht op de verspreiding van de das.

Bij de noordelijke burcht (nr. 9) is ook meerdere malen een nieuwsgierige vos geregistreerd.

Figuur 2-3: Adult met jong bij burcht 9.

Figuur 2-4: Twee dassen bij burcht 10.

Burcht 12: burcht onder omgevallen boom ten oosten van A2 en ten noorden van Bergerweg

In het bosgebied ten oosten van de A2 ten noorden van de Bergerweg is tijdens het jaarrond beschermde nesten onderzoek onder een wortelgestel van een omgevallen boom, buiten het TB-gebied een belopen burcht gevonden (nr. 12). Tijdens het zetten van een camera werden ook nog verspreid over het bos wissels en vijf kleinere vluchtpijpen ontdekt die erbij bezoek in januari-februari 2022 niet waren.

Op de beelden van de camera is frequent zo niet dagelijks een das te zien, op sommige dagen zijn twee dassen tegelijkertijd in beeld. De burcht is duidelijk bewoond door tenminste twee individuen. De camera heeft ook een paring tussen de twee dassen geregistreerd. Tevens werd de burcht meerdere malen beter uitgegraven. Ook werd er voor de burcht gerust. Hieruit wordt geconcludeerd dat het om een hoofdburcht gaat die waarschijnlijk in het voorjaar als kraamburcht gebruikt zal worden.

Figuur 2-5: Parende dassen bij burcht 12.

Bij de burcht werden ook meerdere malen, in totaal ten minste drie verschillende reeën geregistreerd. Soms etend van struiken en ook rustend. Ook de vos kwam meerdere malen bij en in de burcht kijken. Eénmaal is een steenmarter geregistreerd.

2.3 Conclusies

Er is nader onderzoek uitgevoerd bij 12 mogelijke dassenburchten naar de aanwezigheid van de das en het gebruik van de dassenburchten. Op 9 van de 12 locaties zijn dassen geregistreerd middels camera's. Vier burchten zijn in de periode dat de camera's er hingen incidenteel door dassen bezocht. Burchten 5, 9, 10 en 12 zijn met zekerheid bewoond door ten minste 2 dassen. Burcht 5 en 9 zijn met zekerheid een kraamburcht. De burchten 9 en 10 worden door dezelfde dassen bewoond. Bij burcht 12 is paring tussen twee dassen waargenomen, waarschijnlijk is de burcht dan ook een kraamburcht. Burcht nummer 8 hoort mogelijk bij burchten 9 en 10 maar kan ook een aparte burcht zijn. In het overzicht wordt per burcht aangegeven welke functie de burchten hebben op basis van het onderzoek (Tabel 2-2).

De bossen en bosjes rond de A2 vormen belangrijk leefgebied van de das. Sommige burchten zullen door de verbreding van de A2 worden aangetast of geheel worden vergraven, sommige kunnen mogelijk worden behouden. Een natuurtoets zal de gedetailleerde effecten op de dassen en burchten in kaart moeten brengen. Maar duidelijk is dat een ontheffing en mitigatie en/of compensatie noodzakelijk zijn.

Tabel 2-2: Functie van de dassenburchten op basis van de camerabeelden.

Nr.	Aantal dassen (waargenomen op camera)	Frequentie burchtbezoek tijdens onderzoek	Functie burcht
1	geen	-	Oud vossenhol
2	1	Enkele keren	Bijburcht
3	1	Enkele keren	Bijburcht

4	1	Eén keer	Vluchtpijp
5	2, mogelijk 4	Veelvuldig, bewoond	Kraamburcht
6	1	Eén keer	Vluchtpijp
7	Geen, wel wissels	-	Vluchtpijp
8	1 of 2	Frequent bezocht	Bijburcht? Van burchten 9 en 10?
9	2	Veelvuldig, bewoond	Kraam- of hoofdburcht
10	2	Veelvuldig, bewoond	Kraam- of hoofdburcht
11*	Niet onderzocht buiten TB-grens	-	Mogelijk een bijburcht
12*	2	Veelvuldig, bewoond	Kraam- of hoofdburcht
13	geen	-	Vluchtpijp
14	Geen onderzoek	-	Bijburcht

Conclusies overige zoogdiersoorten

De vos is bij zes van de 12 onderzochte burchten soms veelvuldig geregistreerd. De ree is bij vijf camera-locaties geregistreerd vaak meerdere individuen. De steenmarter is bij drie burchten waargenomen. Ook is de haas bij een burcht waargenomen. Hieruit kan geconcludeerd worden dat deze delen van de bosstroken langs de A2 leefgebied zijn voor deze soorten. Het wild zwijn houdt zich in het bosje bij burchten 1, 2 en 3 op. Dit is ook tijdens het onderzoek naar amfibieën geconstateerd. Andere soorten die door de camera's geregistreerd zijn, zijn algemene muizensoorten. De camerabeeld en sporen in het veld gaven geen indicatie van het voorkomen van kleine marterachtigen (wezel, hermelijn en bunzing). Deze zijn echter op basis van hun verspreidingsgebied en door hun verscholen leefwijze niet helemaal uit te sluiten.

3 Bever

3.1 Methodiek en onderzoekslocatie

Uit de Quickscan voor de bossen van 2022 (RHDHV, 2022) blijkt dat nader onderzoek naar de bever in de waterpartij tussen het Julianakanaal en de A2 bij de brug van Roosteren noodzakelijk is. Tijdens de controle van de bomen, zijn op deze locatie in de oever van de waterpartij namelijk twee burchten van bevers waargenomen en verschillende wissels in het omliggende gebied van en naar het water en ook naar het Julianakanaal. Het nadere onderzoek heeft als doel het eventueel uitsluiten van het gebruik van de burchten door bevers, maar ook het bepalen welke functie de burcht voor de bever vervult.

Het onderzoek dat volgens het Kennisdocument Bever (BIJ12, 2017a) is uitgevoerd, bestaat uit het observeren van de burchten voor een periode van vier weken in de periode van mei/juni met twee wildcamera's (bij elke burcht één). Op basis van de beelden wordt aan- of afwezigheid van de bever aangetoond en eventueel bepaald welke functie de burcht heeft voor de bever.

De burchten liggen aan de oostelijke oever van de waterpartij op circa 9 meter buiten de TB-grens en circa 17 meter van de vangrail van de A2. In de bijlage is een kaart opgenomen met daarop de locatie van de beverburchten (Bijlage 2). De meest zuidelijke gelegen burcht zag er deels vervallen en minder vers uit. De noordelijke burcht die pal naast de zuidelijke ligt zag er verser uit met recenter aangevoerde takken en een duidelijker met modder vlakgemaakt deel op de burcht. De wissels waren in januari duidelijker belopen dat in mei, bij het plaatsen van de camera's.

3.2 Resultaten

Bij ophalen van de twee camera's bleek 1 van de camera's, die gericht stond op de noordelijke burcht gestolen te zijn. De andere camera die op de zuidelijke burcht gericht was, was nog wel aanwezig. Beelden op deze camera tonen aan dat de locatie meerdere malen (tenminste 5 keer) door mensen wordt bezocht en dat er zelfs over de burchten wordt gelopen.

In tabel 3-1 is aan gegeven hoe vaak en wanneer de camera een bever heeft vastgelegd. De beelden laten telkens een wegzwemmend of terugzwemmende bever zien die op sommige beelden duidelijk naar of van de naast liggende burcht zwemt. De burcht waarop de camera gericht is wordt duidelijk niet (meer) gebruikt door de bever. Uit de beelden is niet op te maken of het meer dan 1 exemplaar is, dat gebruik maakt van de noordelijke burcht. Alleen op 28 mei is met een tussenpoos van 1 uur, twee keer een terugkerende bever waargenomen, waardoor de aanwezigheid van twee individuen mogelijk geacht wordt.

Uit de NDFF raadpleging komt naar voren dat in maart 2022 een bever is dood gereden op de Aastenbergerweg aan de westkant van het kanaal ter hoogte van de burchten. Het betreft waarschijnlijk een vrouwtje.

Figuur 3-1: Bever uit burcht zwemmend.

Tabel 3-1: Waarnemingen bever.

Datum waarneming	Weg of terugkerend van burcht
23 mei 2022, 's avond	Weg zwemmend
24 mei 2022, 's avonds	Weg zwemmend
27 mei 2022, 's nachts	Terugkerend
27 mei 2022, 's avonds	Onder water wegzwemmend
28 mei 2022, 's avonds	2x terugkomend, mogelijk 2 individuen
30 mei 2022, 's ochtends	Weg zwemmend
13 juni 2022, 's avonds	Terugkerend
13 juni 2022, 's avonds	Weg zwemmend

3.3 Conclusie

Er is nader onderzoek uitgevoerd bij twee mogelijke beverburchten naar de aanwezigheid van de bever en het gebruik van de burchten. Uit de beelden is op te maken dat ten minste één bever gebruik maakt van de naastliggende (noordelijke) burcht. Uit de beelden is niet op te maken of het meer dan één individu is, die gebruik maakt van de burcht. In maart 2022 is in de buurt een bever doodgereden, waarschijnlijk een vrouwtje. Mogelijk behoorde dit dier tot de twee burchten. Waarschijnlijk zijn de twee burchten vervolgens niet meer goed onderhouden door het achterblijvende mannetje en is de burcht in 2022 daardoor geen kraamburcht geweest. In het verleden zijn meerdere dieren bij de burchten waargenomen (BUWA, 2019, NDFF, 2022) waaruit kan worden afgeleid dat de burchten toen wel de functie van kraamburcht hadden. Een effectbeoordeling in een natuurtoets zal moeten uitwijzen welke effecten de bever en burchten ondervinden door de verbreding van de A2 en of een ontheffing aangevraagd dient te worden. Tevens zullen waarschijnlijk mitigerende maatregelen getroffen moeten worden.

4 Vogels met jaarrond beschermde nesten

4.1 Methodiek en onderzoekslocatie

Uit de Quickscan voor de bossen van 2022 (RHDHV, 2022) blijkt dat nader onderzoek naar jaarrond beschermde nesten noodzakelijk is. Hiervoor is de methodiek van het Kennisdocument Buizerd (BIJ12.2017b) gehanteerd. In de maanden januari en februari 2022 zijn voor de Quickscan de mogelijk geschikte nesten langs de A2 zowel binnen de TB-grens als daarbuiten (zone 50-75 meter) in kaart gebracht.

In de bijlage zijn kaarten opgenomen met daarop de mogelijke jaarrond beschermde nesten die gevonden zijn tijdens de Quickscan (Bijlage 3). Uit deze Quickscan kwam naar voren dat toen circa 80 mogelijk jaarrond beschermde nesten in en rond de bossen/bosstroken langs de A2 zijn waargenomen. Na dit onderzoek in januari en februari is een storm (20 februari 2022) over het gebied gegaan. Hierdoor zijn verschillende bomen omgewaaid. Tevens zijn op verschillende plekken ook nog boswerkzaamheden uitgevoerd. Aan de westkant van het traject tussen km 235,4 (kunstwerk 14, onderdoorgang Rothweg) en km 236,8 (kunstwerk 15, viaduct swentiboldweg) is een bosdunning uitgevoerd waarbij verschillende bomen zijn gekapt en een rijpad door de bosstrook is gemaakt. Ook aan de westkant van traject km 234,0 tot en met km 235,4 zijn bomen verwijderd. In het bosje te noordoosten van de Geleenbeek zijn door de storm veel dode of kwijnende bomen omgewaaid. Tevens is daar na het onderzoek voor de Quickscan een stukje bos gekapt ten behoeve van de verlegging van de gasleiding (ten hoogte van km 226,5). Een groot aantal potentiële nesten (21) is om deze reden(en) niet meer teruggevonden.

De overblijvende potentiële nestlocaties zijn 2 tot 4 maal bezocht in de periode van eind april tot eind juli. Alle activiteiten op en rond de nesten zijn genoteerd. De onderzoeken zijn uitgevoerd op 19 april, 3 mei, 4 mei, 10 mei, 11 mei, 17 mei, 23 mei, 16 juni, 31 mei en 13 juli 2022.

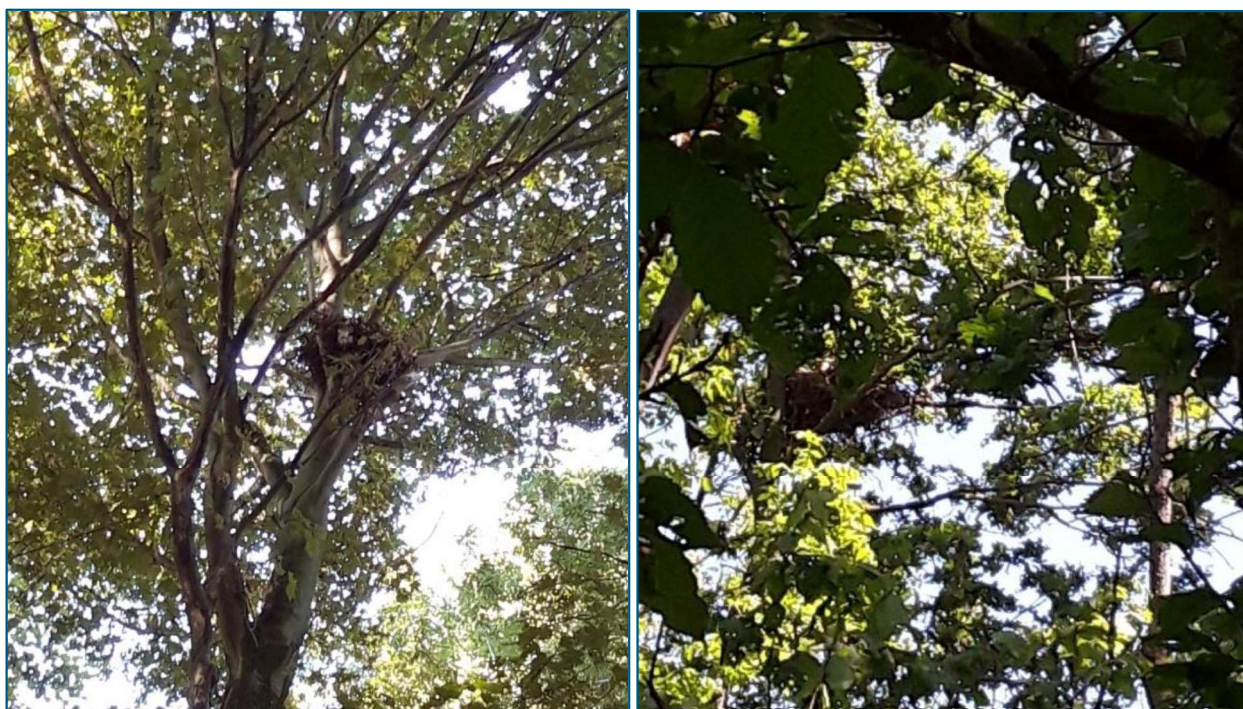
4.2 Resultaten

Bijna een kwart van de nesten is niet meer teruggevonden. Nog eens 11 nesten bleken oud en vervallen te zijn bij nader onderzoek. 48 nesten bleken onbezet en 14 nesten of locaties waren wel bezet. Onder deze 14 nesten of locaties waren 3 roekenkolonies en 4 buizerdnesten. Van 1 territorium van een buizerd is geen nest gevonden. Wel zijn daar meerdere malen één of twee buizerds gezien die tevens alarmroepen lieten horen. Bij het plaatsen van een cameraval bij een van de dassenburchten (burchtnr. 12) is in hetzelfde bosje bij een in eerste instantie onbezet nest een mogelijke gebruikte horst (nest nr. 16) gevonden. Het nest was groter dan bij eerdere bezoeken en er stak duidelijk nieuw bruin blad uit het nest. Er waren echter geen prooi- of poesporen aanwezig. De andere bezette nesten waren van zwarte kraai. In tabel 4-1 zijn de nesten waarop activiteiten van vogels zijn waargenomen opgenomen. Bij andere teruggevonden mogelijke nesten zijn tijdens het nadere onderzoek geen activiteiten of sporen van vogels waargenomen.

Tabel 4-1: Bezette nesten (dikgedrukt: jaarrond beschermde nesten binnen de tracégrens)

Nr en locatie	Nest vogelsoort	Binnen/buiten TB grens	Beschermd?
1 Km 222,8 oostkant	Zwarte kraai	Buiten TB-grens	Niet beschermd buiten broedseizoen
2 Km 223,4 westkant op zuidelijk talud KW3	Eksternest	Binnen TB-grens in te behouden bos	Niet beschermd buiten broedseizoen
3 Km 223,8 westkant	Zwarte kraai	Binnen TB-grens	Niet beschermd buiten broedseizoen
4 Km 224,45 westkant	Roekenkolonie (32 nesten in platanen)	Rand TB-grens	Jaarrond beschermde nesten

5 Km 225,25 westkant	Zwarte kraai	Binnen TB-grens	Niet beschermd buiten broedseizoen
6 Km 226,2 oostkant	Zwarte kraai	Binnen TB-grens	Niet beschermd buiten broedseizoen
7 Km 226,4 oostkant	Roekenkolonie (9 nesten)	Binnen TB-grens	Jaarrond beschermde nesten
8 Km 226,4 oostkant	Zwarte kraai	Binnen TB-grens	Niet beschermd buiten broedseizoen
9 Km 226,5 oostkant	2 buizerds met territoriumgedrag	Binnen TB-grens	Jaarrond beschermde nest
10 Km 228,0 oostkant	(waarschijnlijk) Buizerd	Binnen TB-grens, rand te behouden bos	Jaarrond beschermde nest
11 km 228,25 westkant	Buizerd	Binnen TB-grens	Jaarrond beschermde nest
12 km 230,4 oostkant	Roekenkolonie (8 nesten)	Buiten TB-grens	Jaarrond beschermde nesten
13 km 230,5 oostkant	Buizerd	Buiten TB-grens	Jaarrond beschermde nest
14 km 235,6 westkant	Zwarte kraai	Binnen TB-grens	Niet beschermd buiten broedseizoen
15 km 237,9 oostkant	Buizerd	Buiten TB-grens	Jaarrond beschermde nest
16 km 237,1 oostkant	Horst van roofvogel	Buiten TB-grens	Waarschijnlijk jaarrond beschermd nest

Figuur 4-1: Potentiële nestlocatie van roofvogel (nr. 16, linker afbeelding) en buizerdnest aan westkant bij brug Roosteren (nr. 11, rechter afbeelding).

4.3 Conclusie

Er is nader onderzoek uitgevoerd naar de mogelijke jaarrond beschermde nesten die tijdens een Quickscan in 2022 zijn waargenomen. Daarbij zijn roekenkolonies waargenomen op de drie eerder bekende locaties. Eén daarvan liggen binnen de TB-grens, de roekenkolonie ten zuiden van de Geleenbeek (nr. 7). Eén daarvan ligt buiten de TB-grens, de roekenkolonie achter VZP 't Anker (nr. 12) en één ligt op de rand van de TB-grens in de platanenlaan bij de westelijke rotonde van kunstwerk 4, onderdoorgang Havenweg (nr. 4).

In totaal zijn vier buizerdhorsten waargenomen, waarvan er één al bekend was, maar buiten de TB-grens ligt (bosje ten oosten van km 237,9, nr. 15). De drie andere zijn nieuwe locaties, waarvan er één buiten (nr. 13), één binnen (nr. 11) en één binnen de TB-grens ligt maar op de rand van een te behouden bos (nr. 10). Een horst van een onbekende vogel (nr. 16) is op 3 augustus nog buiten de TB-grens gevonden. De bosjes ten noordoosten en ten zuidoosten van de Geleenbeek, vormen een territorium van een buizerdpaartje waarvan de horst niet gevonden is.

Daarnaast zijn nog zes nesten van zwarte kraai waargenomen en één nest van een ekster. De nesten van beide soorten zijn ook jaarrond beschermd, indien daartoe zwaarwegende ecologische redenen voor bestaan (zoals het ontbreken van alternatieve locaties).

Voor de roekenkolonies en buizerdhorsten en het buizerdterritorium die binnen de TB-grens liggen en daardoor waarschijnlijk zullen verdwijnen bij kap is een ontheffingsaanvraag noodzakelijk en mitigatie of compensatie. Ook voor de kolonies en nesten die buiten de TB-grens liggen is mogelijk een ontheffing noodzakelijk in verband met verstoring. Voor de nesten van zwarte kraai en ekster zijn voor beide soorten voldoende alternatieve locaties in de omgeving aanwezig. Deze nesten zijn daarom alleen in het broedseizoen beschermd, wanneer het nest in gebruik is als broedlocatie.

5 Steenmarter

Uit de Quicksan voor de bossen van 2022 (RHDHV, 2022) komt naar voren dat er drie bomen met holten zijn die mogelijk geschikt zijn als verblijfplaats voor steenmarter.

5.1 Methodiek en onderzoekslocatie

Dit nader onderzoek heeft als doel het eventueel uitsluiten van het gebruik van de boomholten door steenmarter. Het onderzoek bestaat uit het observeren van de boomholten voor een periode van 6 weken in de periode van 19 juni tot 3 augustus 2022 met wildcamera's. Op basis van de beelden kan aan- of afwezigheid van de steenmarter worden aangetoond en eventueel bepaald worden welke functie de boomholte heeft voor de steenmarter.

In bijlage 4 zijn de drie locaties van bomen met mogelijk geschikte holten voor steenmarters weergegeven. Het betreft drie bomen, een holle fruitboom in een oude boomgaard bij Baakhoven, een grote wilg bij Kamerhof 1 en een andere grote knotwilg met grote holte langs de Scheidstraat. De wilg bij Kamerhof 1 ligt tussen de weg en de Geleenbeek in, maar heeft wel een link met Kamerhof 1. Kamerhof 1 is ook onderzocht op aanwezigheid van steenmarters in de gebouwen of tuin (RHDHV, 2022).

5.2 Resultaten

De camera's hebben op alle drie de locaties geen steenmarters geregistreerd. Ook zijn er rond of in de bomen geen sporen (uitwerpselen of prooi-resten) van marters aangetroffen. Wel zijn meerdere muissorten die 's nachts in de bomen op zoek waren naar insecten of ander voedsel, geregistreerd. Zoals eerder aangegeven is bij Kamerhof 1, een woonboerderij die geamoveerd zal worden, ook onderzoek uitgevoerd. Bij het onderzoek in de tuin zijn wel meerdere malen steenmarters geregistreerd van minstens twee verschillende dieren. Waar de steenmarter zijn of haar verblijfplaats(en) heeft is niet helemaal duidelijk. Het vermoeden bestaat dat deze in het oude kippenhok of de houtopslagschuur is. Met dit onderzoek aan de wilg is met grote zekerheid uit te sluiten dat de steenmarter in de wilg die op een afstand van een tiental meters van de houtopslagschuur ligt de verblijfplaats is. De waarschijnlijkheid dat de steenmarter in de gebouwtjes van de Kamerhof 1 een verblijfplaats heeft wordt daarmee nog groter.

5.3 Conclusie

Er is nader onderzoek uitgevoerd naar de steenmarter in de bomen die tijdens een Quicksan in 2022 geschikt geacht werden als verblijfplaats voor steenmarters. In de drie bomen met holte zijn geen steenmarters geregistreerd en ook geen sporen gevonden. Op basis van deze waarnemingen en het gebrek aan sporen rond om de bomen is te concluderen dat deze bomen geen functie hebben voor de steenmarter.

6 Eekhoorn

Uit de Quickscan voor de bossen van 2022 (RHDHV, 2022) komt naar voren dat er vier eekhoornnesten binnen de TB-grens zijn aangetroffen.

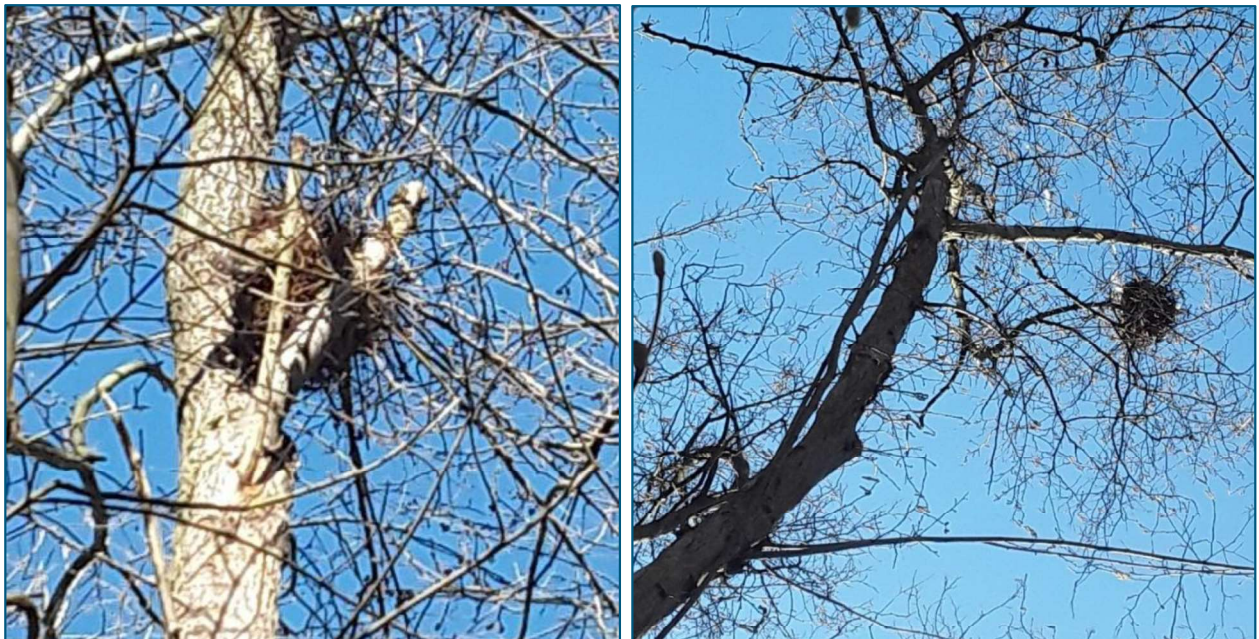
6.1 Methodiek en onderzoekslocatie

Nader onderzoek naar deze nesten is gelijktijdig uitgevoerd met het nader onderzoek naar vogels met jaarrond beschermde nesten. Het onderzoek is uitgevoerd op 4 mei, 10 mei, 17 mei en 16 juni 2022. In de omgeving van de gevonden nesten is bij geschikte voedselbomen gezocht naar vraatsporen en eventuele andere/nieuwe nesten. Uiteraard is ook op de aanwezigheid van eekhoorns zelf gelet (zichtwaarnemingen).

In bijlage 4 zijn de waarnemingen van de Quickscan en het nader onderzoek naar eekhoornnesten gedaan op kaart weergegeven. Uit de Quickscan waren twee locaties naar voren gekomen met eekhoornnesten. Het betreft de bosstrook ten westen van de A2 en ten noorden van de Oude Postbaan ter hoogte van kms 235,5 tot 236,8, waar drie nesten zijn gevonden. En een bosgebied tussen Born en de A2 ter hoogte van km233,0 met één nest. Na deze Quickscan zijn op verschillende plekken boswerkzaamheden uitgevoerd. Aan de westkant van het traject tussen km 235,4 (kw 14) en km 236,8 (kw 15) is een bosdunning uitgevoerd waarbij verschillende bomen zijn gekapt en een rijpad door de bosstrook is gemaakt.

6.2 Resultaten

Rond de uit de Quickscan bekende nesten, is gezocht naar sporen van eekhoorns en andere nieuwe nesten. Er is één nieuw nest gevonden in de westelijke bosstrook tussen km 235,5 en 236,8. En er zijn maar weinig sporen van eekhoorns aangetroffen. Slechts enkele gehalveerde hazelnootjes (kenmerkende manier van nootjes kraken voor een eekhoorn) zijn gevonden. Twee van de drie eerder gevonden nesten zijn tijdens de bezoeken opnieuw aangetroffen, één nest is niet meer aangetroffen. Het aantal gevonden nieuwe nesten is laag, mogelijk is door de bosdunning de eekhoorn verstoord waardoor er waarschijnlijk weinig nieuwe nesten zijn gebouwd. Het andere nest, gevonden in het bosgebiedje tussen de A2 en Born in, is op 10 mei 2022 niet meer teruggevonden, mogelijk is het uit de boom gewaaid tijdens de storm op 20 februari 2022. Andere nesten zijn daar niet gevonden maar wel enkele graafputjes die mogelijk van een eekhoorn zijn.

Figuur 6-1: Impressie van twee van de vier eekhoornnesten (opnamedatum: XX maand JAAR).

6.3 Conclusie

Er is nader onderzoek uitgevoerd naar de eekhoorn rond de nesten die tijdens een quickscan in 2022 zijn waargenomen. Van de twee locaties waar nesten zijn gevonden, is er één (locatie met 3 nesten) in het voorjaar van 2022 verstoord door dunningswerkzaamheden. Op deze locatie is één nieuw nest is gevonden, maar slechts weinig sporen van de eekhoorn zelf (enkele gehalveerde hazelnootjes). Tijdens onderzoek in 2019 zijn op deze locatie ook nesten van eekhoorns aangetroffen. Op basis van deze oude waarnemingen en die van 2022 kan geconcludeerd worden dat de bosstrook al langer het leefgebied is van de eekhoorn. Om hoeveel individuen het gaat is niet bekend. Omdat de nesten in een smalle, lange bosstrook langs de A2 zitten, zal met de kap van de bosstrook meer dan de helft van het huidige leefgebied verdwijnen. Hierdoor is het noodzakelijk een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming aan te vragen. Het plegen van mitigatie of compensatie is noodzakelijk. Van het bosgebiedje (tweede locatie met 1 nest) tussen de A2 en Born wordt slechts een klein strookje bomen gekapt. Hierdoor blijft op deze locatie het grootste deel van het huidige leefgebied van de eekhoorn behouden. Het in januari van 2022 aangetroffen nest, is in het voorjaar van 2022 uit de boom verdwenen. Hierdoor is een ontheffingsaanvraag voor de eekhoorn voor deze locatie voor dit moment niet noodzakelijk.

7 Algehele conclusie

De bossen en bosstroken langs de A2 herbergen veel beschermde soorten. De bossen en bosstroken lijken klein, maar vormen voor verschillende dieren, met name zoogdieren een essentieel deel van hun leefgebied.

Dassen vinden er (ondanks de voortrazende auto's) een rustige plek zonder mensen voor een (kraam)-burcht. Ook reeën en vossen profiteren van deze mensluwe plekken. De bossen bestaan voor een groot deel ook uit dusdanig grote bomen dat broedvogels van jaarrond beschermde nesten er hun horst of broedkolonie bouwen. Ook de eekhoorn vindt hier bomen voor zijn nesten. Of de bossen ook net zo belangrijk zijn voor vleermuizen, wordt in een ander onderzoeksrapport behandeld.

Bronnen

BIJ12, 2017a. Kennisdocument Bever, versie 1.0 (BIJ12-2017-001). Utrecht, Nederland.

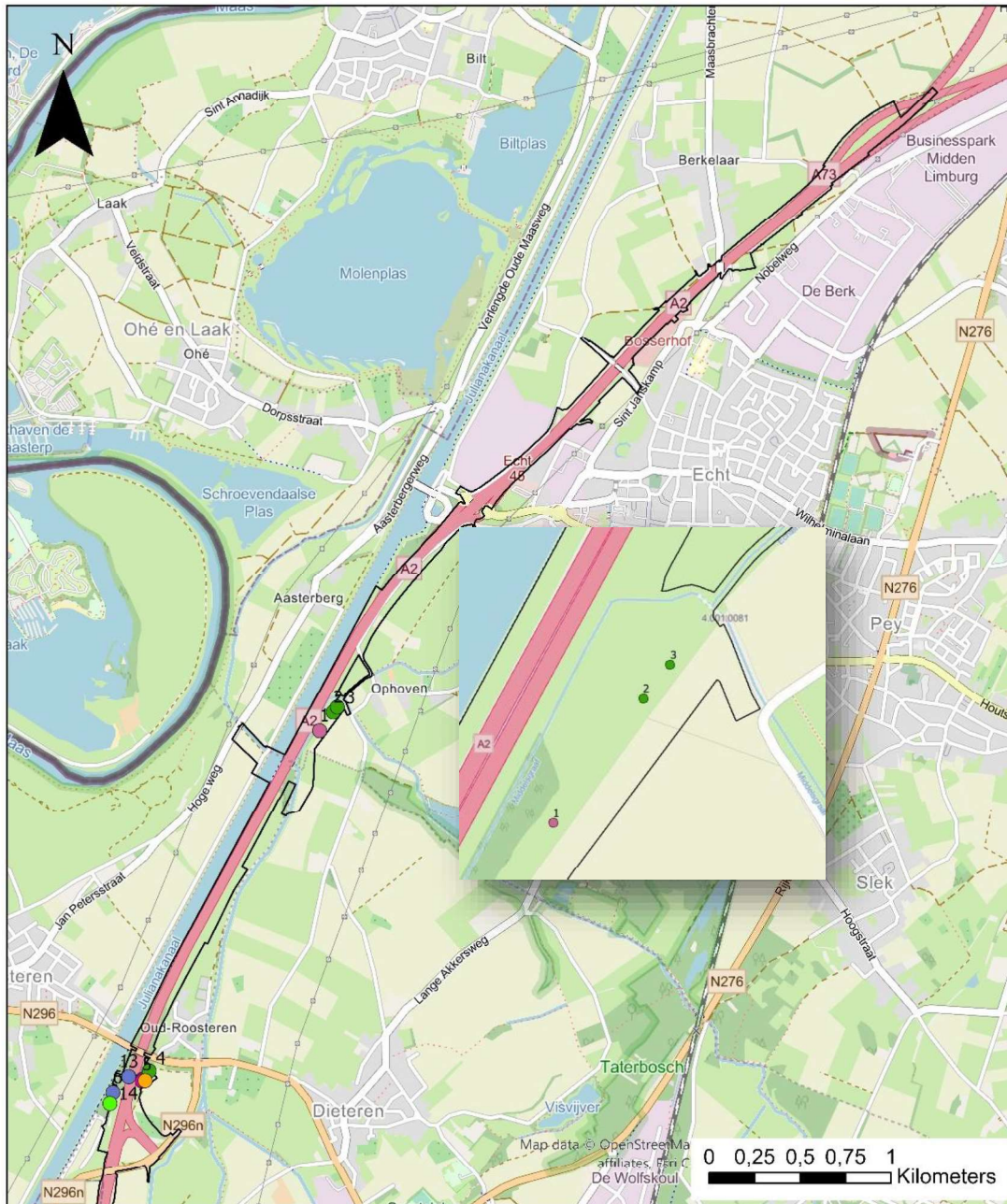
BIJ12, 2017b. Kennisdocument Buizerd, versie 1.0 (BIJ12-2017-002). Utrecht, Nederland.

BIJ12, 2017. Kennisdocument Das, versie 1.0 (BIJ12-2017-003). Utrecht, Nederland.

Royal HaskoningDHV, 2022. A2VK Quickscan bossen.

NDDF, 2022. Geraadpleegd op meerdere tijdstippen, onderzoeksdata van de laatste 5 tot 10 jaar voor verschillende soortgroepen.

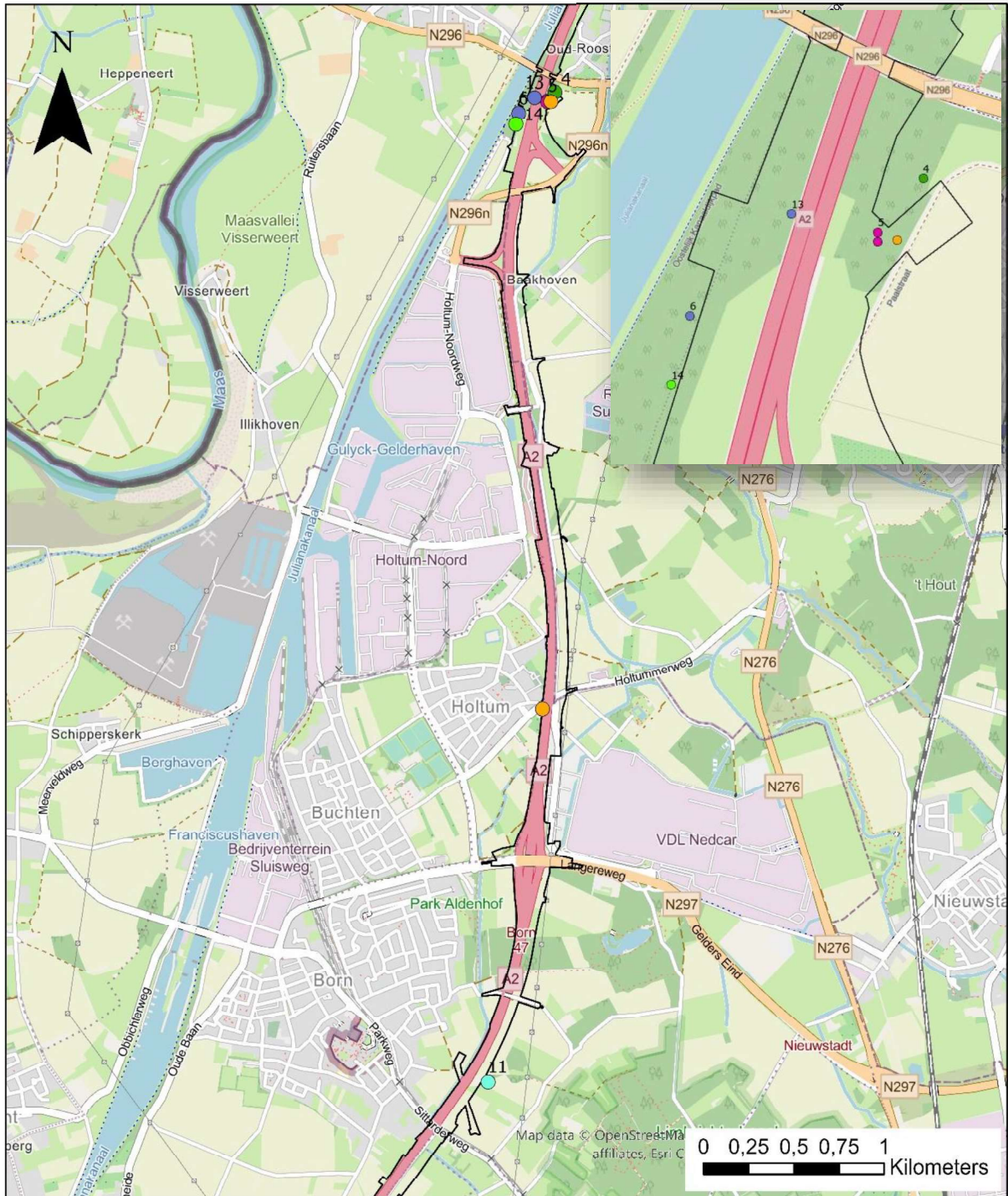
Bijlage 1: Locaties dassenburchten

Titel	Project	Oprachtgever	Datum	Schaal	Figuur
Locaties waarnemingen das A2	A2VK Adviesorganisatie Techniek	RWS	22-9-2022	1:27.500	1/3

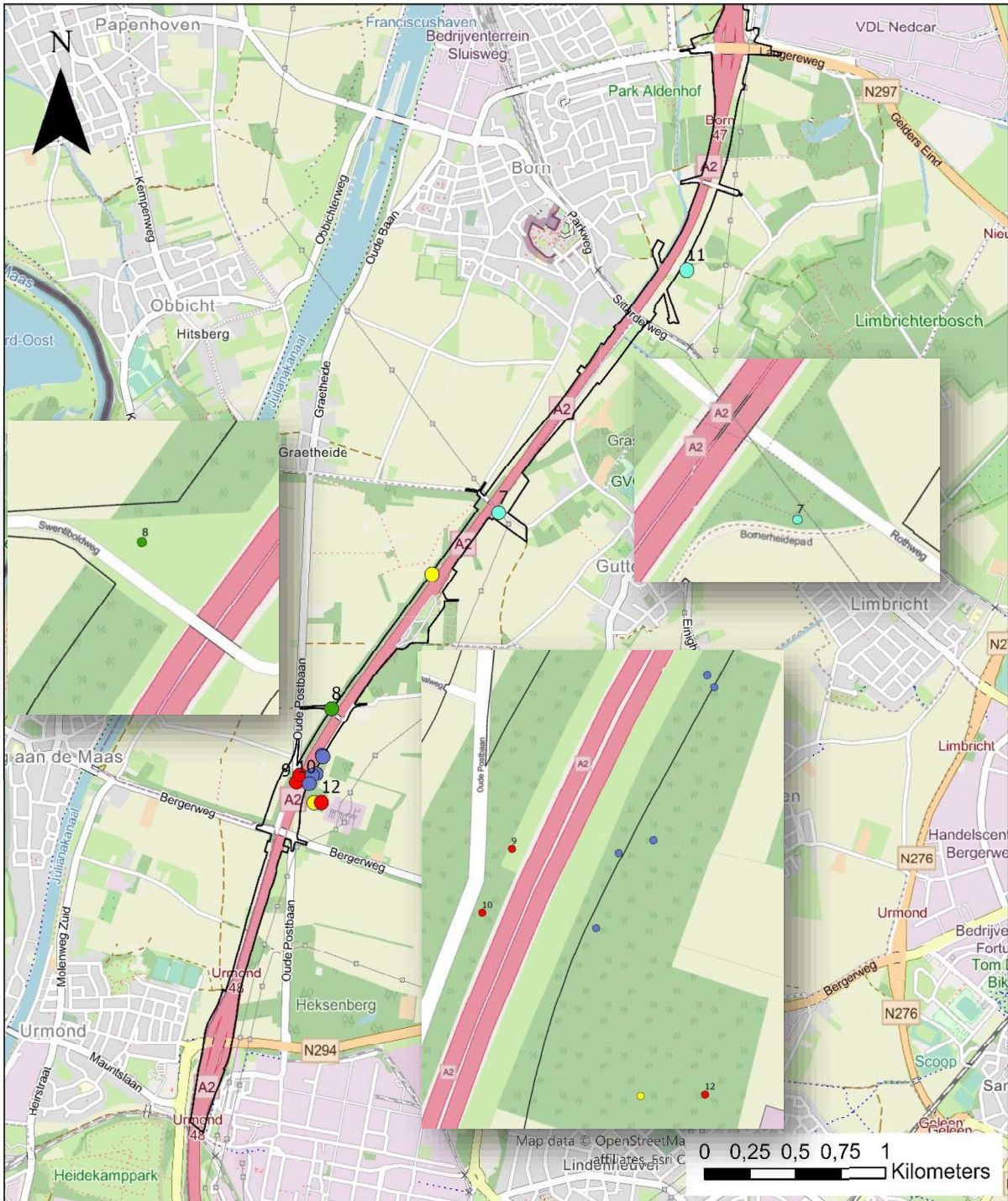
Legenda	
	Tracégrens
type waarneming	
	belopen (bij)burcht
	belopen bijburcht
	hoofdburcht of kraamburcht
	niet belopen bijburcht
	oude burcht
	pijp van kraamburcht
	vluchtpijp
	waersch. oude vossenburcht
	wissel

Titel	Project	Opdrachtgever	Datum	Schaal	Figuur
Locaties waarnemingen das A2	A2VK Adviesorganisatie Techniek	RWS	22-9-2022	1:27.500	2/3

Legenda	
	Tracégrens
	type waarneming
	belopen (bij)burcht
	belopen bijburcht
	hoofdburcht of kraamburcht
	niet belopen bijburcht
	oude burcht
	pijp van kraamburcht
	vluchtpijp
	waarsch. oude vossenburcht
	wissel

Titel	Project	Opdrachtgever	Datum	Schaal	Figuur
Localities waarnemingen das A2	A2VK Adviesorganisatie Techniek	RWS	22-9-2022	1:27.500	3/3

Legenda	
	Tracégrens
	type waarneming belopen (bij)burcht
	belopen bijburcht
	hoofdburcht of kraamburcht
	niet belopen bijburcht
	oude burcht
	pijp van kraamburcht
	vluchtpijp
	waarsch. oude vossenburcht
	wissel

Bijlage 2: Locatie beverburchten

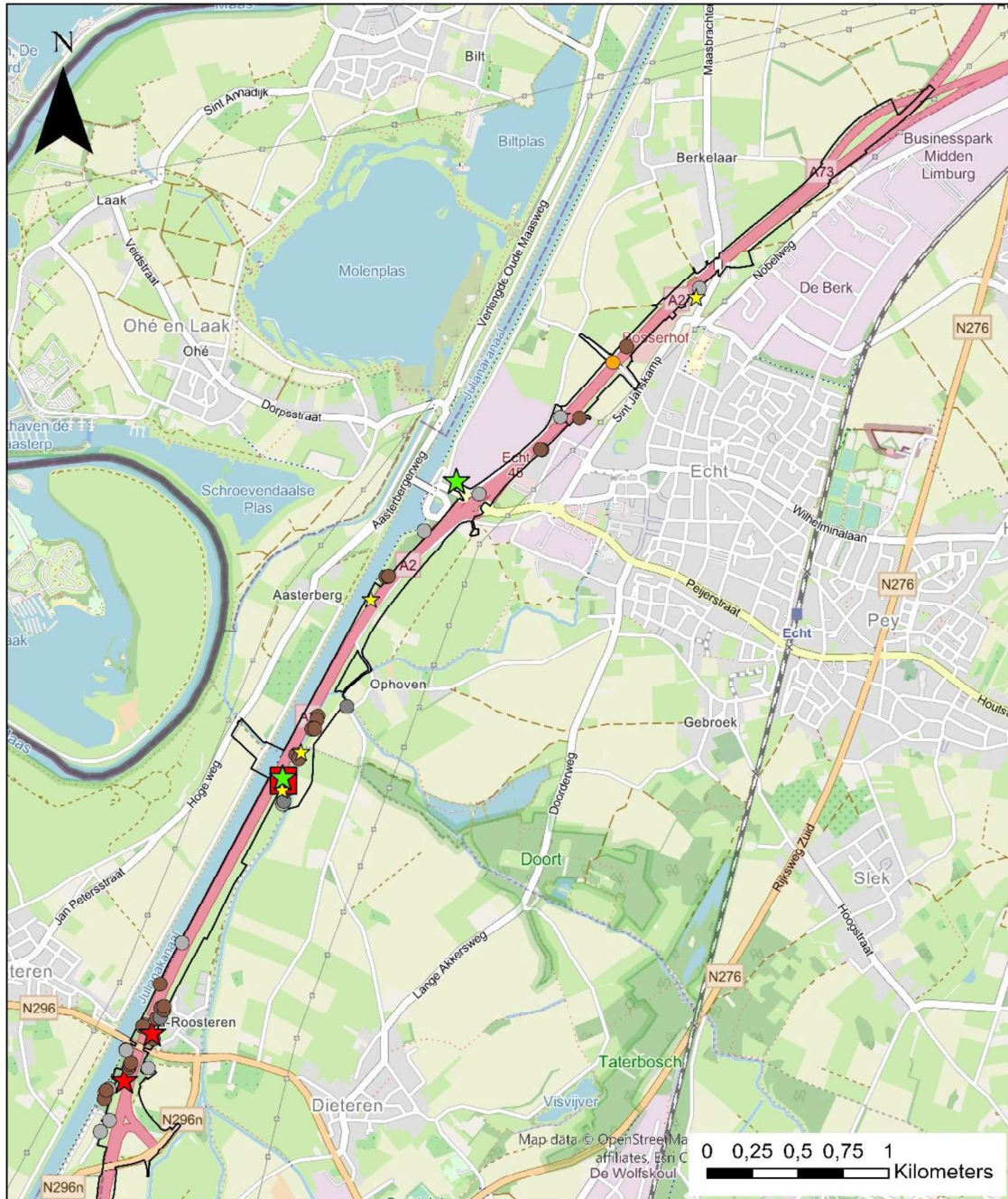

Titel	Project	Opdrachtgever	Datum	Schaal	Figuur
Locaties waarnemingen bever A2	A2VK Adviesorganisatie Techniek	RWS	15.8.2022	1:27.500	1/1

Legenda

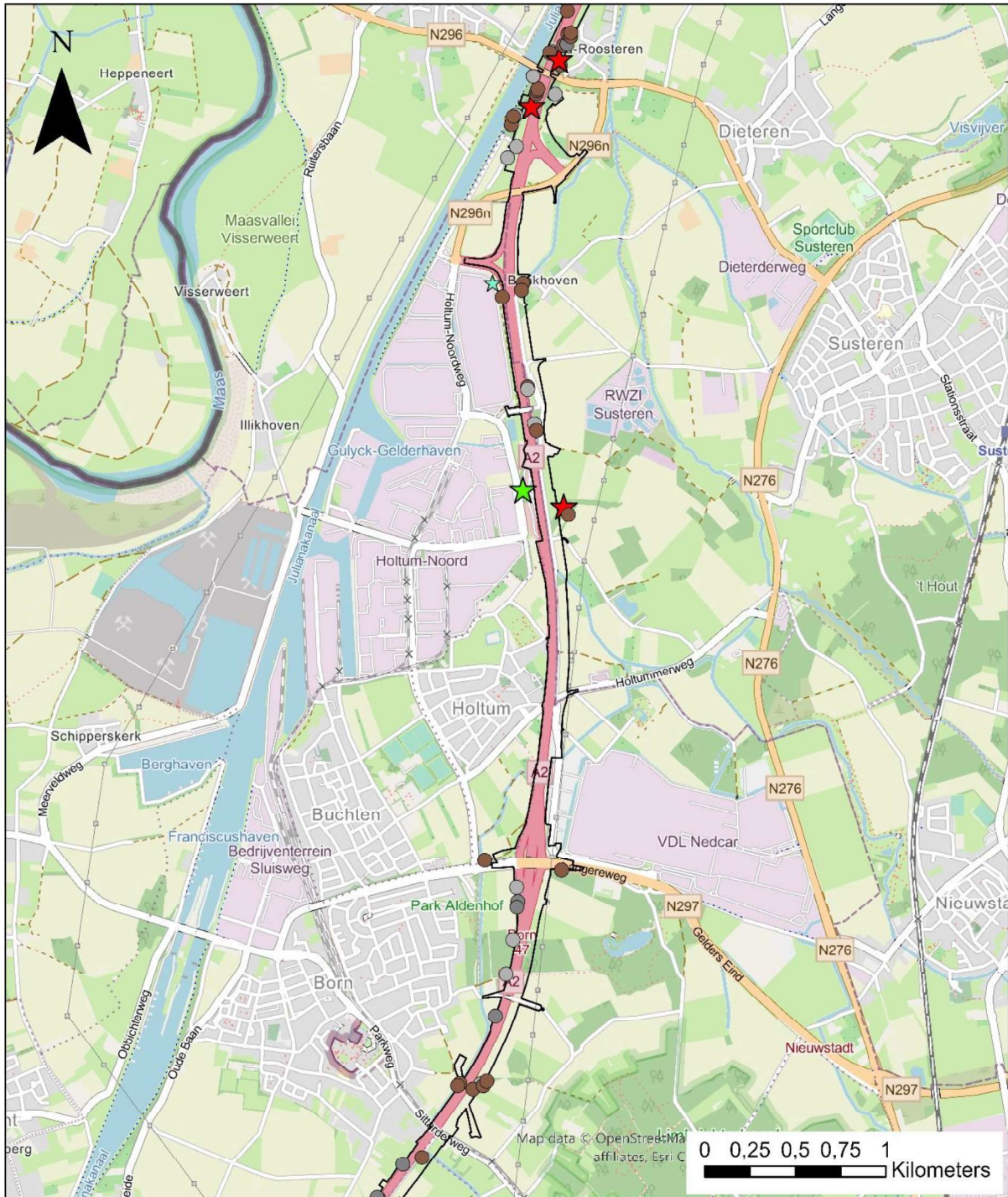
- Tracégrens
- beverburcht met minstens 1 bever

Bijlage 3: Locaties jaarrond beschermde nesten

Titel	Project	Opdrachtgever	Datum	Schaal	Figuur
Locaties jaarrond beschermde nesten A2	A2VK Adviesorganisatie Techniek	RWS	15-8-2022	1:27.500	1/3

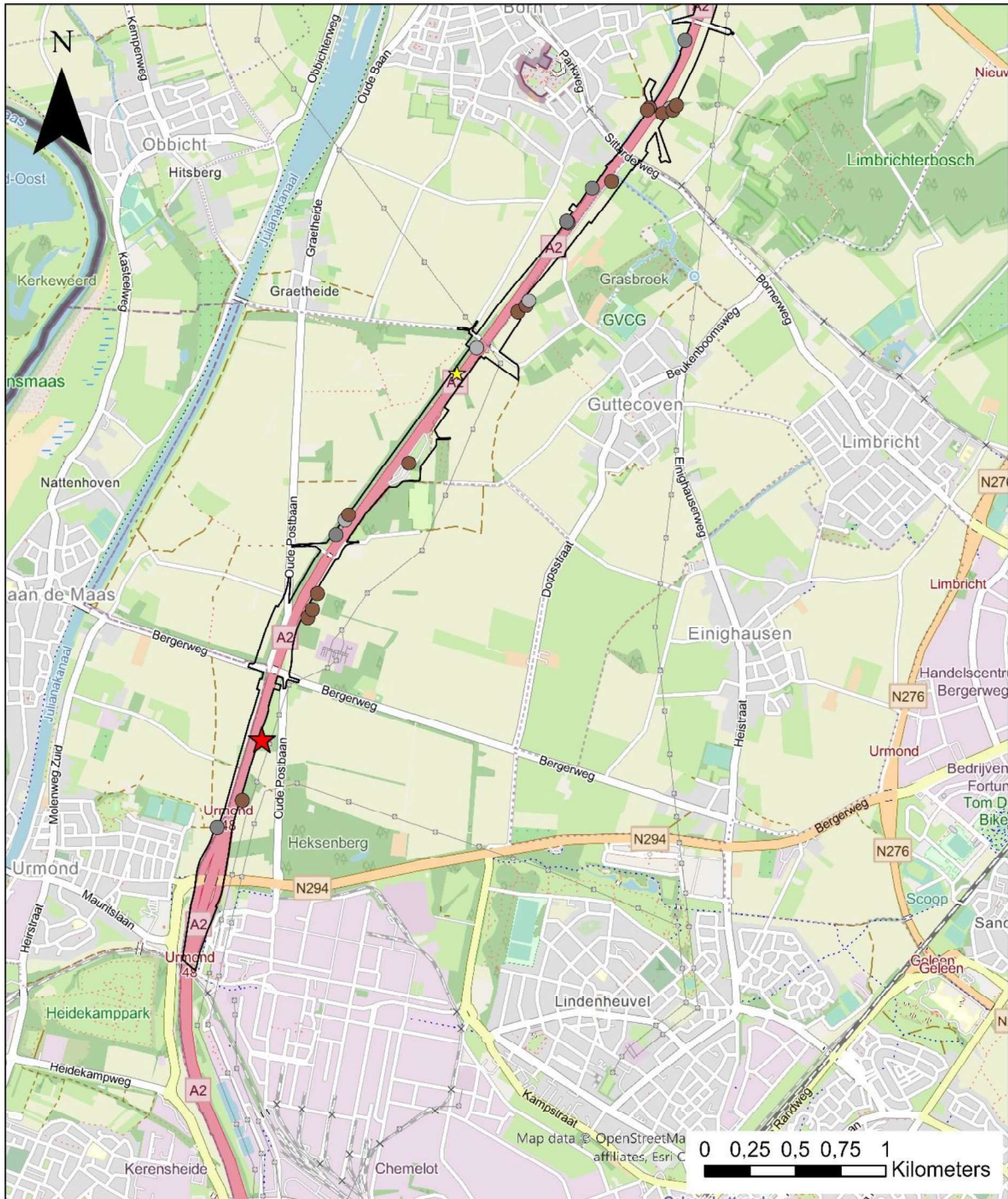
Legenda		
Tracégrens	bezet roekenkolonie	nest verdwenen
Status 2022	bezet kraai	niet bezet
bezet buizerd	bezette kast torenvalk	oud
territorium buizerd	mogelijk bezet ekster	

Titel	Project	Opdrachtgever	Datum	Schaal	Figuur
Localies jaarrond beschermde nesten A2	A2VK Adviesorganisatie Techniek	RWS	15-8-2022	1:27.500	2/3

Legenda

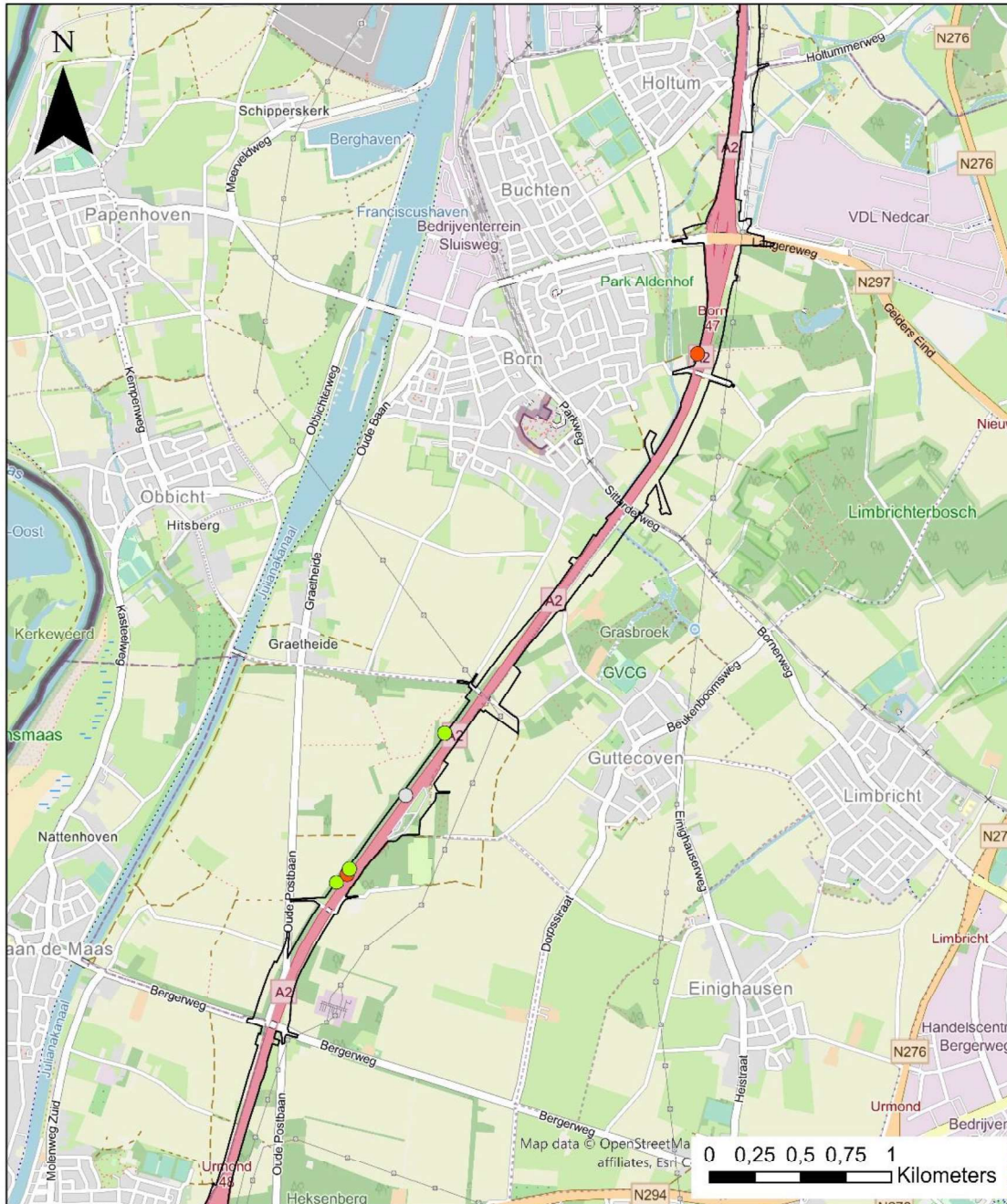
Tracégrens	bezet roekenkolonie	nest verdwenen
Status 2022	bezet kraai	niet bezet
hezel huizerd	bezette kast lorenvalk	oud
territorium buizerd	mogelijk bezet ekster	

Titel	Project	Opdrachtgever	Datum	Schaal	Figuur
Localies jaarrond beschermde nesten A2	A2VK Adviesorganisatie Techniek	RWS	15-8-2022	1:27.500	3/3

Legenda					
	Tracégrens		bezet roekenkolonie		nest verdwenen
Status 2022			bezet kraai		niet bezet
	hezet huiszerd		bezette kast lorenvalk		oud
	territorium buizerd		mogelijk bezet ekster		

Bijlage 4: Locaties eekhoornnesten

Titel	Project	Opdrachtgever	Datum	Schaal	Figuur
Locaties waarnemingen eekhoorn A2	A2VK Adviesorganisatie Techniek	RWS	22-9-2022	1:27.500	1/1

Legenda

	Tracégrens		eekhoornnest
	oud eekhoornnest		eekhoornnest verdwenen